

LIBRIS

We know
books

DIRK ROSSMANN

**AL NOUĂLEA TENTACUL
AL CARACATITEI**

petrolul, gazele naturale și rezervele minerale (combustibilul fosil) prin ardere.

Făcând asta, riscă distrugerea mediului înconjurător și fac Pământul de nelocuit.

Cum ne vor privi copiii noștri într-o zi?

Sau nu vor mai exista copiii?

[Inspirat dintr-o prelegere de Alvo von Alvensleben (1970): „*Earth and Space – A Foray Through Space and Time*”¹. Cu adăugiri de Wolfgang Beyer și Udo von Barckhausen.]

MARȚI, 16 OCTOMBRIE 2018

Peninsula Iamal, nord-vestul Siberiei, Rusia

Majoritatea oamenilor nu preferă vremea rece. Ghenadi Schadrin o iubea. Paltonul lui, cu cele două straturi de piele, ținea vântul la distanță. O căptușeală din blană de ren îi ținea de cald, la fel și blana de pe guler și de mâneci. Ghenadi era pregătit pentru frigul Siberiei.

Dar nu se făcea frig.

De fapt, iarna trecută fusese prea blândă. La fel și cea de dinainte. Dar acum vremea era și mai caldă, iar Ghenadi era îngrijorat. Pământul era prea umed, vântul prea calduț. Renii lui nu se vor apropia de pământul moale. Aveau nevoie de gheață sub copite.

De fapt, Ghenadi ar fi trebuit să plece de ceva timp către pământul bogat în nutrienți din sud, dar cum aveau să traverseze 400 de kilometri de pământ mult prea moale? Ghenadi era păstor, la fel ca părinții și bunicii săi din neamul Neneț, la fel ca toți strămoșii săi, din câte știa el. El și familia lui trăiau cu și din reni. Le mâncau carnea și le beau sângele. Femeile făceau haine și pături din pieile lor; le foloseau

¹ Pământul și spațiul – O călătorie prin timp și spațiu. (în lb. engl. în orig.) (n.tr.)

oasele ca să facă undițe, cuțite și țărushi pentru cort și ace pentru cusut.

Dar toată înțelepciunea strămoșilor săi nu putea răspunde întrebării simple a lui Ghenadi: ce faci dacă nu vine înghețul?

În limba lui Ghenadi, Iamal însemna „marele pustiu“. De fapt, secole întregi, Peninsula Iamal fusese un loc izolat cu permafrost, abia observat de restul lumii.

Când s-a născut Ghenadi, erau în jur de 80 000 de locuitori în acest ținut, Districtul Autonom Iamalo-Neneț. Apoi s-au descoperit aici cele mai mari depozite de gaze naturale ale Pământului. Până când Ghenadi a împlinit patruzeci de ani, erau deja o jumătate de milion de locuitori. Acum, Ghenadi are cincizeci și unu de ani și nici nu vrea să se gândească la câți oameni locuiesc în acest „mare pustiu“.

Dar știa un lucru: pentru majoritatea dintre ei, pământul nu mai era important. Oamenii își câștigau banii în fabrici și pe sondele petroliere. Au construit drumuri peste pășunile renilor și au otrăvit apa. Într-un an, 125 000 de tone de țigete s-au scurs pe râul Ob până în Oceanul Arctic.

Ghenadi se temea că nu își va mai putea proteja familia pentru mult timp.

În această seară, Ghenadi este trezit de un scâncet. Serghei, mezinul său, care tocmai împlinise patru ani, ardea de febră. Abia dacă mâncase în ultimele două zile, nici măcar fructele de pădure pe care le culeseră vara. Acum, băiatul stătea întins pe covorul de lână, palid și sclipind de transpirație. Tremura. Soția lui Ghenadi își mângâia fiul ușor pe cap. Ea, cele două fiice și fiul lor mai mare stăteau în genunchi în jurul său. Ghenadi și-a luat ghetetele de piele și a ieșit.

Avea nevoie de Jorak, șamanul.

Neneții se tratau folosind darurile naturii. Șamanul cunoștea ierburile și putea să extragă sevă lăptoasă din rămurele de salcie care ajuta la reducerea febrei. Și deși folosea incantații împotriva durerii, șamanul era destul de modern ca să își dea seama când magia sa atingea limitele.

Jorak și-a pus mâna pe umărul lui Ghenadi.

– Va trebui să îl îngropi pe Serghei. Cât de adânc posibil, prietene. Blestemul s-a întors, boala antică.

Micuțul Serghei a inspirat scurt. Febra îi creștea. Laptele din rămurelele de salcie nu ajuta. Jorak l-a mângâiat pe Serghei pe frunte.

– Înghețul ne proteja de această boală. Dar acum, când totul se încălzește, pericolul crește. Probabil că și unul dintre animalele voastre este bolnav, dacă nu mai multe.

În următoarea zi, Ghenadi și-a condus fiul cel mic pe ultimul drum. Familia a mers direct acasă după înmormântare. În acea seară, ambele fete au făcut febră și au murit două zile mai târziu. Când soția sa, Katharina, a murit, Ghenadi era deja prea slăbit ca să o îngroape. Apoi gata și cu familia. Încă un clan de iamalo-neneți dispărea acum.

La puțin timp după aceea, după ce o familie a găsit renii orfani, încă cincisprezece oameni s-au îmbolnăvit și au murit, odată cu întreaga turmă. Singurul lucru care mai amintea de ei era un mic titlu pe un site de știri în limba rusă: „Moarte în permafrost: A revenit agentul patogen al antraxului?“

MARȚI, 29 IANUARIE 2019

Căsuța de vară a președintelui Federației Ruse,

Novo-Ogaryovo, Districtul Odintsov, aproape de Moscova

- Prieteni, nu am vești bune, a început Igor Ivanovici Sechin, managerul Rosneft. Au apărut noi scurgeri. S-au identificat douăzeci și șapte de găuri noi în ultimele câteva săptămâni, toate crăpături sau slăbiri pe țevi. În două locuri, blocurile de locuințe s-au prăbușit.

Sechin s-a uitat la grupul din fața lui. Privirea i s-a oprit mai întâi pe Alexei Borisovici Miller, președintele Gazprom, apoi a trecut la fostul cancelar german Gerhard Schröder și, în cele din urmă, s-a oprit la președintele Rusiei, Vladimir Putin.

Ningea de câteva zile în șir. Fuseseră nevoiți să treacă cu plugul pe drumul înspre căsuță. Grămezi de zăpadă încadrau ambele părți ale curții. Din camera cu șemineul, de obicei, îi puteai vedea pe șoferi fumând în fața garajului, așteptându-și șefii. Dar acum ningea des și repede. Nu puteai vedea la câțiva metri în față. Era greu de imaginat că o iarnă cu mai puțină zăpadă ar fi o problemă.

Putin nu a zis nimic. Se holba la foc. Căsuța lui de vară

era o casă mare, la țară, cu săli de conferință, anexe, sală de sport, două bucătării, un studio de televiziune și un buncăr la trei niveluri sub pământ. Camera cu șemineul arăta bine doar în poze. În locul în care stătea de obicei fotografatul oficial, camera era lambrisată auster.

Într-un final, Putin și-a ridicat privirea.

- Alte vești de rahat? a întrebat el.

Miller și-a întins picioarele.

- Patruzeci și cinci la sută din facilitățile și conductele noastre sunt în zone amenințate.

Întreaga infrastructură Gazprom avea de suferit dacă pământul continua să se dezghețe atât de repede și de adânc. Uneori, hidranții de gaz începeau să ardă sub carapacea de gheață. Nimeni nu poate prezice când sau unde ar putea fi explozii. Situația era, evident, serioasă.

Apoi mai erau și incendiile forestiere din Siberia: tot mai multe și mai mari ca niciodată. Focul făcea solul să se dezghețe chiar și mai repede, ceea ce ducea la eliberarea a și mai mult metan, care grăbea încălzirea globală. Toate acestea fuseseră prevăzute, dar nu și forța cu care aveau să devină realitate. Nici faptul că Rusia avea să fie prima victimă a schimbărilor climatice. Nu se mai putea trece nimic cu vederea.

Era clar pentru acești oameni: lucrurile nu mai puteau continua în felul acesta.

Fulgii de zăpadă au continuat să cadă. După-amiaza târziu, sub cerul care se întuneca, mica ședință neoficială a luat sfârșit. Șoferii au condus prin viscol. Miller și Sechin au dispărut într-un vârtej alb. Înainte de plecare, Schröder a cotrobăit prin geanta sa și a scos o carte.

- Voiam să vă dau asta, i-a spus el lui Putin.

Președintele rus s-a încruntat.

– Știi că nu am timp pentru cărți. Cu atât mai puțin acum.

– Mă gândeam că poate ați vrea să vă exersați germana, a insistat Schröder.

– Hmm...

– Nu trebuie să citiți tot, a continuat el. Am însemnat trei pagini pentru dumneavoastră. E vorba despre caracterele din Boston.

Putin a acceptat cadoul cu o urmă de amuzament în ochi.

– Caractere, am înțeles.

– Când veți citiți, veți înțelege de ce am însemnat acele pagini, a zis Schröder, întorcându-se și pornind înspre mașina lui.

Putin i-a făcut cu mâna și s-a întors înapoi. Apoi a deschis cartea.

LUNI, 3 MAI 2100

*Hagenburg pe lacul Steinhude, în apropiere de Hanovra,
Germania*

Ochii lui Gundlach se deschid. E complet treaz. Înainte putea trece ușor de la zi la noapte, poate căsca și se întindea puțin. Dar acum există inteligența artificială, această femeie-robot: asistentă, secretară și doică într-un singur corp. Bineînțeles, o cheamă Tracy și observă imediat că Gundlach s-a trezit din somn.

– Bună dimineața, Maximilian. Este ora 6.20 dimineața.

Tracy are o voce caldă și senzuală. Așteptase la capătul patului. Acum își întoarce capul alb și strălucitor. Luminile se aprind și se aude muzică. O melodie la pian din 1970, *Song for Guy*, interpretată de Elton John, o piesă melancolică și liniștitoare.

– Nu ai dormit bine, continuă robotul. Vreau să îți verific pulsul.

– Doamne, Tracy, mormăie Gundlach. Lasă-mă să mă trezesc cum trebuie mai întâi.

– Tensiunea este 110 cu 60, comentează robotul. Lipsă de fier, vitamina D și B12. Acid stomacal în exces. Medicamente, ca de obicei.

Își întinde mâna de porțelan înspre Gundlach, deschizând-o. Îi oferă o pastilă mov, pe care Gundlach o ia. Tracy îi zâmbește și trimite o comandă la bucătărie pentru un mic-dejun bogat în fier și un ceai matcha verde. Bucătăria începe să zumzăie.

Gundlach este obosit. Da, nu doarme bine și îl doare stomacul. Încet, se ridică și stă în fața dulapului.

– Ședința va dura trei zile, spune monoton.

Tracy se întoarce cu o valiză din bambus.

– Așa este notat în calendarul tău, aprobă ea, în timp ce îi împachetează niște cămăși, un costum, lenjerie intimă și șosete.

– Mulțumesc.

Gundlach este recunoscător că o are pe Tracy. Este un robot din aceia non-umani. Nu ca robo-produsele alea chinezești cu emoții omeneste. Vechiul său prieten, Seitz, sociopsihologul, a încercat să îl convingă să își ia ceva de genul ăla, dar Gundlach e vădud. După 86 de ani de căsnicie, un robot umanoid ar fi părut ca o trădare. Nu, Tracy e, pur și simplu, acolo și atât. Ajută cu treburile prin casă, dar nu încearcă să înlocuiască o persoană reală.

După ce a făcut duș, Gundlach își contemplă propria reflexie în oglindă. Câteva dintre ridurile acelea par să se fi adâncit.

„Am 105 ani, până la urmă“, se gândește el.

Nu ai cum să arăți ca la 70 de ani pentru totdeauna. Nimic nu îți dă timpul înapoi, nici măcar sportul, exercițiile cardio, prelegerile sau mersul la conferințe. Doar mâncarea sănătoasă ajută.

Cu unul dintre cele patru brațe, robotul de bucătărie – o mașinărie fără nume – smulge salată și ierburi proaspete din grădina acvaponică în care trăiesc pești și cresc zarzavaturi. O altă mână amestecă un lichid alb și vâcos într-o cratiță, în timp ce niște degete-foarfecă taie ierburi aromatice și altă mână adaugă condimente.

– Omletă de fasole mung pe pat de salată de alge și spanac, cu mărar, anunță o voce de bărbat. Poftă bună!

Gundlach se așază într-o nișă dintre grădină și aragaz. E hotărât să adune destulă energie ca să se bucure de următoarele zile la Paris. Mereu așteaptă cu nerăbdare întâlnirea anuală cu ceilalți șase. Este una dintre cele mai tari adunări din an. E dornic să vadă noile dispozitive din apartamentul lui Michelle. În calitate de inginer agronom, îi împărtășește pasiunea pentru tehnologia sustenabilă de zi cu zi, mai ales cea din categoria eco-design. E sigur că ea, ca designer de produse, are câteva invenții interesante de prezentat. Și, desigur, abia așteaptă să se vadă și cu Seitz. Un om genial. Vor avea la dispoziție cea mai bună mâncare și cele mai bune vinuri și vor povesti până noaptea târziu.

Anul acesta plănuiesc să discute o temă istorică: deciziile care s-au luat în toți anii până în 2025 și de ce lucrurile au mers așa cum au mers, sau dacă totul ar fi fost diferit dacă algoritmi ar fi fost la putere, în locul oamenilor. Gundlach va trebui să contribuie mai mult ca de obicei pentru că este singurul martor al acelor vremuri. Niciunul dintre ceilalți șase participanți nu le-a trăit personal.

Gundlach este mai mult decât bucuros să dezbată subiectul inteligenței artificiale, dar ar prefera să nu vorbească de experiențele lui de acum 70-80 de ani.

Își termină ceaiul. Stomacul îl ardea mai puțin.

Tracy îi duce valiza la ușă.

– Durata călătoriei tale cu trenul magnetic este de 46 minute și 16 secunde. Destul cât să faci o sesiune de meditație.

– Da, poate.

Gundlach se forțează să zâmbescă.

Tracy închide ochii.

– Drum bun, Maximilian.

VINERI, 19 APRILIE 2019
São Paulo/Vila Madalena, Brazilia

Ricardo da Silva nu era interesat de sex, nu avea o iubită, nu citea cărți, nu era religios, avea puțini prieteni, nu făcea sport, nu arăta bine, nu îi plăcea să danseze sau să asculte muzică, nu era interesat de politică, mașini, bani, faimă, artă, afaceri, filme sau modă. Ricardo da Silva, în vârstă de treizeci și doi de ani, avea doar o singură pasiune în viața lui: gătitul.

Ricardo da Silva, mic și cumva rotofei, fiul unui diplomat, a crescut în China și întotdeauna a vrut să fie bucătar.

Niciodată nu visase că într-o zi va trebui să salveze lumea.

MILENIUL TREI, AL TREILEA DECENIU ÎN ISTORIA UMANITĂȚII

Deceniul dintre 2020 și 2030 a fost cel decisiv. Niciodată în istoria sa, umanitatea nu fusese pusă în fața unei alegeri așa de importante. Pe parcursul a câteva sute de mii de ani, specia evoluase de la un mamifer mic, neajutorat și fricos la conducătorul Pământului. Până la începutul celui de-al treilea mileniu, supremația oamenilor părea să fie de neatins. Dar asta era doar o iluzie.

Globalizarea nu era o noutate. Începuse cel puțin cu jumătate de mileniu în urmă cu cuceririle și călătoriile pe mare ale spaniolilor și portughezilor, dar niciodată până acum procesele de pe planetă nu fuseseră atât de sistematic interconectate. Niciodată până acum, lucruri care se întâmplau pe o parte de glob nu avuseseră un impact direct asupra unei regiuni, unei țări sau a unui continent care părea așa de îndepărtat.

Catastrofa climatică nu ținea cont de granițele politice, de autonomiile țărilor sau de ideologii.

Potrivit raportului din 2018 al Grupului interguvernamental de experți privind schimbările climatice, clima Pământului s-ar încălzi cu aproximativ 3,2 grade până în

anul 2100, chiar dacă toate guvernele ar îndeplini obiectivele Acordului Climatic de la Paris. Între timp, în 2019, nicio țară industrializată nu a fost aproape de a-și îndeplini obiectivele climatice. O încălzire de 3 grade ar însemna inundarea a sute de orașe importante precum Shanghai, Miami și Hong Kong. Incendiile forestiere din SUA ar devasta de șase ori mai multe păduri.

Potrivit unui studiu pesimist, sau mai degrabă realist, al Națiunilor Unite, dacă Pământul s-ar încălzi cu 8 grade până în anul 2100, consecințele ar fi, practic, inimaginabile.

Furtuni de foc ar distruge pădurile. Două treimi din toate orașele lumii ar fi inundate. Bolile tropicale ar scăpa de sub control. Permafrostul arctic, care încă mai conținea aproximativ 1,8 trilioane de tone de carbon, s-ar dezgheța. Dioxidul de carbon ar intra în atmosferă și Pământul s-ar încălzi tot mai tare.

Calotele polare s-ar topi mai repede, ceea ce ar face ca nivelul oceanelor să crească cu 1 până la 2 metri. Bangladesh s-ar scufunda, la fel și Bazilica Sfântului Marc, Casa Albă și orașul chinezesc Shenzhen, cu populația sa de peste 12 milioane de locuitori.

Apoi ar urma colapsul producției de hrană. Ar izbucni foametea și războiul. Apa potabilă ar deveni mai rară decât ne-am putea imagina. Într-o lume mai caldă și mai uscată, agresiunea și conflictul ar escalada rapid.

Desigur că oamenii ar supraviețui ici și colo, dar în ce condiții? În ce fel de distopie științifico-fantastică ar trebui să trăiască? Civilizațiile, cu frumusețea lor și credința în rațiune și în viitor, s-ar stinge.

Prima parte a secolului XXI a cunoscut o renaștere a religiei, declanșată, în primul rând, de islam, dar, din păcate, prin manifestările nebunești ale terorii islamice. Per total,